

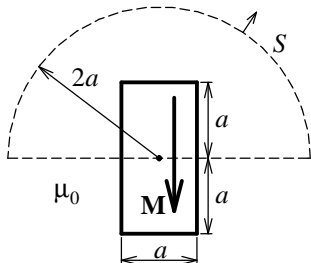
Напомене: Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 120 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба непрограмабилних калкулатора. Дозвољена је употреба само овога папира и једне вежбанке, који се морају заједно предати. Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, уцртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)										КОЛОКВИЈУМ		
Група са предавања		Индекс година/број		Презиме и име								
П1	П2	П3	/							УКУПНО ИСПИТ		
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ						ОЦЕНА
1	2	3	4	5	6	Укупно	1	2	Укупно	УКУПНО ПОЕНА		

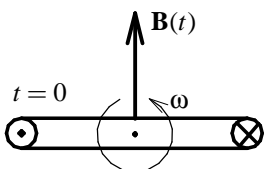
ПИТАЊА

1. Феромагнетски ваљак пречника a и висине $2a$ налази се у вакууму. Ваљак је хомогено намагнетисан. Вектор магнетизације у ваљку је паралелан оси ваљка, а његов алгебарски интензитет (у односу на референтни смер дат на слици) је M . Одредити израз за флукс вектора $\mathbf{H}$ кроз затворену површ S , означену цртицама на слици (у односу на референтни смер ка споља).

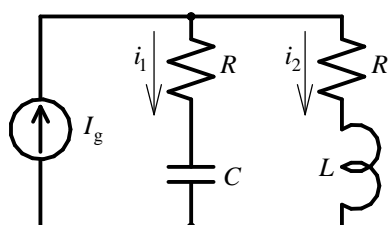
$$\oint_S \mathbf{H} \cdot d\mathbf{S} =$$

2. Правоугаона контура површине S , чији је попречни пресек приказан на слици, начињена је од танке нити, налази се у хомогеном временски променљивом магнетском пољу индукције $B(t) = B_0 \cos(\omega t + \alpha)$ и ротира око своје осе симетрије угаonom брзином ω . У тренутку $t = 0$, равна контуре је управна на вектор $\mathbf{B}$. У односу на референтне смерове дате на слици, одредити израз за (а) индуковану емс статичке индукције и (б) индуковану емс динамичке индукције у контури. (в) Да ли се избором почетне фазе α може постићи да укупна индукована емс у контури буде стално једнака нули? Образложити одговор.

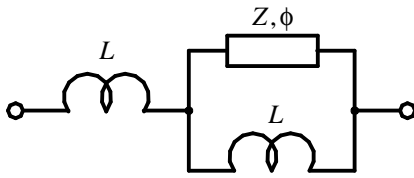
(а)	$e_{ind,stat} =$
(б)	$e_{ind,din} =$
(в)	

3. У колу простопериодичне струје на слици позната је ефективна вредност струје генератора, $I_g = 50\sqrt{2}$ mA, и импедансе свих елемената у колу, $Z_L = Z_C = Z_R = 100\sqrt{2}$ Ohm. Израчунати тренутну вредност струје i_2 у тренуцима када је тренутна вредност струје i_1 једнака њеној ефективној вредности и расте, а према референтним смеровима датим на слици.

$$i_2 =$$

4. Део кола простопериодичне струје састоји се од једног пријемника непознате импедансе и два идентична калема непознатих индуктивности, као на слици. Познато је да су ефективне вредности струја сва три елемента међусобно једнаке и да је активна (средња) снага пријемника $P_Z = 100\sqrt{3} \text{ W}$. Израчунати (а) фазну разлику напона и струје пријемника Z (при усаглашеним референтним смеровима) и (б) реактивне снаге сва три елемента.

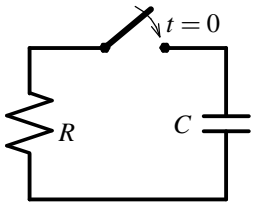

(а) $\phi =$	(б) $Q_Z =$
$Q_{L1} =$	$Q_{L2} =$

5. Реалан напонски генератор простопериодичне емс, познате унутрашње комплексне импедансе $Z_g = R_g + jX_g$, прикључен је на пријемник чија се резистанса може мењати, а реактанса му је непроменљива и износи X_p . Одредити израз за резистансу пријемника, R_p , тако да активна снага генератора буде максимална.

$R_p =$

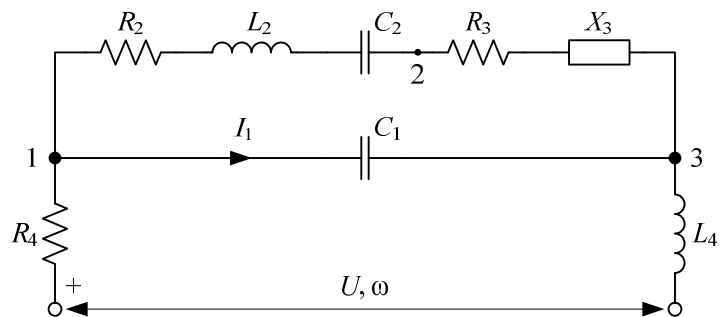
6. У колу на слици, прекидач се затвара у тренутку $t = 0$. Израчунати почетну енергију кондензатора (у тренутку $t = 0$), ако је у интервалу од $t = 0$ до $t = \frac{RC}{2}$ рад претворен у топлоту у отпорнику $A_j = 10 \mu\text{J}$.

$W_{C0} =$

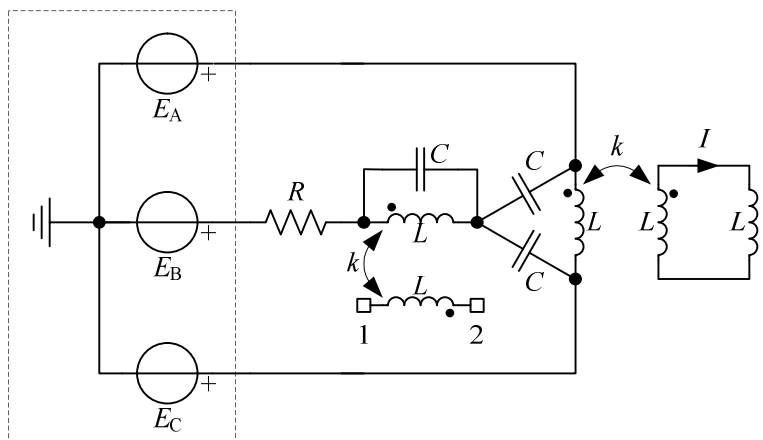
ЗАДАЦИ

1. У колу простопериодичне струје на слици познато је $C_1 = 1,25 \mu\text{F}$, $R_2 = 10 \Omega$, $L_2 = 5 \text{ mH}$, $C_2 = 2,5 \mu\text{F}$, $R_3 = 30 \Omega$, $R_4 = 20 \Omega$ и $L_4 = 1 \text{ mH}$. Активна снага отпорника R_2 је $P_2 = 250 \text{ W}$, реактивна снага реактансе X_3 је $Q_3 = -2 \text{ kvar}$, а напон U_{13} и струја I_{23} су у фази. Израчунати (а) ефективну вредност напона U и (б) фазну разлику напона U и струје I_1 .

2. У колу простопериодичне струје на слици познати су отпорност R , капацитивност C , индуктивност L , коефицијент спреге k и ефективне вредности емс генератора $E_A = E_B = E_C = E$. Електромоторне силе генератора чине директан трофазни систем. Угаона учестаност је $\omega = \frac{1}{\sqrt{LC}}$.

Одредити израз за (а) ефективну вредност напона U_{12} , (б) ефективну вредност струје I и (в) активну снагу коју развија трофазни генератор.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ИСПИТА ИЗ ОСНОВА
ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2, ОДРЖАНОГ 18. ЈУНА 2009. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. $\oint_S \mathbf{H} \cdot d\mathbf{S} = -\oint_S \mathbf{M} \cdot d\mathbf{S} = -M \frac{a^2 \pi}{4}$.

2. (а) $e_{\text{ind,stat}} = \omega B_0 S \sin(\omega t + \alpha) \cos(\omega t)$, (б) $e_{\text{ind,din}} = \omega B_0 S \cos(\omega t + \alpha) \sin(\omega t)$,

(в) Да би $e_{\text{ind}} \equiv 0$, требало би да $\Phi(t) = \text{const.}$, што **није могуће** постићи избором почетне фазе α .

3. $i_2 = -50 \text{ mA}$.

4. (а) $\phi = -\frac{\pi}{6}$, (б) $Q_Z = P_Z \tan \phi = -100 \text{ var}$, $Q_{L1} = Q_{L2} = S_Z = \frac{P_Z}{\cos \phi} = 200 \text{ var}$.

5. $R_p = \sqrt{R_g^2 + (X_g + X_p)^2}$.

6. $W_{C0} = \frac{A_J}{1 - e^{-1}} = 15,82 \mu\text{J}$.

ЗАДАЦИ

1. (а) $U = 200\sqrt{2} \text{ V}$, (б) $\alpha = \theta - \psi_1 = -\frac{\pi}{4}$

2. (а) $U_{12} = \frac{3k}{2} E$, (б) $I = \frac{kE\sqrt{3}}{2 - k^2} \sqrt{\frac{C}{L}}$, (в) $P = 0$.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 27. ЈУНА У 21 ЧАС.
- УВИД У ЗАДАТКЕ (У ЛАБОРАТОРИЈИ 95а) И УПИСИВАЊЕ ОЦЕНА (У СОБИ 95) 1. ЈУЛА ОД 08:00 ДО 09:00 ЧАСОВА.

Са предмета Основи електротехнике

Аморије Купчевић